РІК 1929. Вересень. Ч. IX.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

Ч. 4640. — Празник Господа Нашого Ісуса Христа-Царя.

Сегорічне Свято Христа Царя відбудеться у 18-ту неділю по Сош. св. Духа, се є, дня 27 жовтня.

Подібно як попередних літ належить обходити це свято як найторжественнійше, приготовити на него вірних і заохотити їх до достойного приняття в цей день св. Тайни Покаяння і Пресв. Евхаристії.

В нинішних часах царство сатани шириться в застрашаючий спосіб і хоче змести з лиця землі христіянські засади а засадити безбожність. Тож нашим обовязком є подбати, щоби всюди, де лиш сягає наш вплив, запанував Христос одинокий правдивий і могучий Цар.

В сам день Празника виголосять Всч. Отці добре обдуману науку в часі торжественної співаної Служби Божої, оперту на Енцикліці теперішного св. Отця (гл. Епарх. Відомости ч. XII. р. 1926. ст. 53—69), а по Службі Божій, при виставленню Найсв. Тайн, відмовлять акт посвячення Пресв. Серцю Ісуса цілого людського роду після норми поданої минувшого року в Епарх. Відомостях (р. 1928 ч. IX. ст. 133).

Ч. 4718. — В справі Служб Божих релігійного фонду.

Преосв. Епископський Ординаріят в Станіславові віднісся свого часу до св. Апостольського Престола зі запитом, чи священики є обовязані відправляти Служби Божі релігійного фонду, хоч Правительство за їх відправу нічого не платить. І отримав відповідь, що як довго Правительство не виплачує стипендій, так довго душпастирі не є обовязані відправляти згадані Служби Божі.

Повисше подаєся до відома Всч. Духовенства.

Ч. 4593. — Інтервенція у шкільних влад в справі навчання релігії.

Пригадується Всч. ОО. Душпастирям тутешній розпорядок ч. 3923. напечатаний в Епархіяльних Відомостях ч. VII. за липень 1928. р. по думці котрого в справах перепон, недорозумінь і т. п., звязаних з навчаннєм релігії в школі, належить звертатися в першу чергу до дотичних ОО. Ординаріятських Відпоручників до Рад шк. повітових.

Виказ парохій в яких ще не відбулись місії.

(Докінчення).

24. Лучанський Деканат: Білина вел., Биків, Волоща, Гординя, Дубляни, Лука, Пруси, Сілець і Татари (9 на 13).
25. Любачівський: Воля олешицька, Милків, Синявка і Суха Воля (4 на 13).
26. Лютовиський: Береги гірні, Боберка, Дверник, Дидьова, Криве, Поляна, Райське, Скородне, Хміль, Хревт, Царинське і Чорна (12 на 16).
27. Мединицький: Грушова (1 на 13).
28. Медицький: Баличі, Барич, Стібно, Торки, Хілновичі, Яксманичі (6 на 12).
29. Мостиський: Боляновичі, Годиві, Гусаків, Ляшки гостинецькі, Махнів, Мишлятичі, Пакість, Радиничі, Соколя, Хлиплі (10 на 15).
30. Мушинський: Війкова, Жеґестів, Лелюхів, Матієва, Милик, Мохначка нижна, Нова весь, Поворозник, Шляхтова, Явірки (10 на 16).
31. Немирівський: Маґерів, Немирів, Радруж і Улицко (4 на 12).

32. Нижанківський: Боршевичі, Германовичі, Горохівці, Грушатичі, Корманичі, Міжинець, Нижанковичі, Радохінці і Циків (9 на 11).
33. Перемиський: Пралківці (1 на 11).
34. Підбуський: Бистриця, Головецько, Звір, Ісаї, Кропивник старий, Ластівки, Опака, Підбуж, Свидник, Смільна, Сприня, Сторонна, Турє і Урож (15 на 16).
35. Порохницький: Дубецько, Крамарівка, Руське село, Хиринка (4 на 10).
36. Равський: Белзець, Камінка лісова і Руда лісна (3 на 17).
37. Радимянський: Болестрашичі, Валява, Вишатичі, Дрогоїв, Журавиця, Малковичі, Острів, Уйковичі (8 на 15).
38. Риманівський: Босько, Дошно, Королик волоський, Липовець, Синява, Тарнавка, Яблониця польська і Ясель (8 на 14).
39. Рудецький: Вощанці, Гошани, Коропуж, Кропильники, Ляшки завязані, Михайлевичі, Новосілки гост. Підгайчики, Хишевичі, Чайковичі і Шоломиничі (11 на 16).
40. Самбірський: Бабина, Баранчичі, Береги, Ваневичі, Вяцковичі, Коблянська Воля, Ольшаник, Торгановичі, Черхава і Чуків (11 на 18).
41. Сінявський: Майдан сінявський (1 на 10).
42. Сокальський: Добрачин, Завишень, Зубків, Розджалів, Сокаль, Спасів, Стенятин, Тартаків, Яструбичі (9 на 14).
43. Старосамбірський: Потік вел., Ясениця замкова, (2 на 17) більша часть реколекції.
44. Старосільський: Букова, Волча долішна, Воютичі, Гуменець, Ляшки муровані, Ракова (6 на 14).
45. Судововишенський: Волчухи, Никловичі, Речичани, Судова Вишня, Стоянці і Цвіржа (6 на 14) 2 реколекцій.
46. Сяніцький: Загірє, Ялин, (2 на 14).
47. Тіснянський: Ветлина, Криве, Яблінки і Яворець (4 на 8).
48. Турчанський: Лосинець, (1 на 15).
49. Угнівський: Домашів, Диниска, Корчів, Корчмин, Махнів, Остобіж, Піддубці, Тяглів, Ульгівок (9 на 15).
50. Устрицький: Береги долішні, Гошів, Дашівка, Коростно, Лобізва, Лісковате, Старява сяніцька, Ялове (8 на 14).
51. Чесанівський: всюди відбуті св. місії.

52. Яворівський: Брухналь, Мужиловичі, Наконечне, Скло, Тучапи, Яворівське мале передмістє, Яжів новий (6 на 17) 1 реколекцій.
53. Ярославський: всюди відбуто — не було місії ні реколекцій також в Кракові.

Заввага! Всякі неточности в заподаних даних зволять справити дотичні ОО. Декани через прислання до Еп. Консисторії точнійших звітів.

Датки на „Петрів гріш“.

Малнівська воля 5, Угнів 11, Терка 5·50, Куликів 7, Красне 8·60, Угерці мінеральні 14, Годині 10·50, Лужок долішний 7, Завадка 10, Осердів 10, Дошно 2·10, Ляшки гостинцеві 15, Телешниця сянна 10, Бібрка 12, Устянова 12, Хотинець 20, Гнила 7, Суховоля 11·40, Камінка старе село 9·80, Якубова воля 12, Голе равське 14·20, Сприня 13, Звір 10·80, Никловичі 5·20, Добромиль 21·18, Берест 19·58, Явора 20, Улицько 5, Височко 2·35, Хлиплі 10, Скопів 27, Терло 6·20, Ляшки завязані 10, Крамарівка 8, Іздебки 15, Порудно 5, Квасинина 3·30, Ясьонка масьова 10, Завишень 8·09, Тартаків 11·45, Арламівська воля 5·05, Манастир 7, Гирова 2, Макова 6, Гаї нижні 20, Цьвіржа 2, Мігова 6·50, Брониця 11, Баниця 6·70, Радошиці 20, Полонна 20, Постолів 7, Корчмин 11·41, Потелич 20, Зіболки 4, Добра шляхоцька 5, Середниця 5, Рибник 6·50, Биків 12, Тарнава вижна 5, Кристинопіль 59·40, Млини 4, Тісна 8·50, Ванівка 15, Жовква 76·70, Шоломиничі 15, Піски 15, Піддубці 10, Рихвальд 12, Девятир 6, Крехів 5·60, Рогізно 20, Яворів мале передмістє 10, Березка балигор 10·20, Гочва 7·50, Горожанна велика 15, Красна 5, Диків старий 8·20, Фельштин 5, Будинин 17, Жовтанці 34·79, Угринів 10, Нисмичі 6, Криве ад Тісна 20, Нове село 16, Kраків 12, Залісє 5·36, Береги 6·50, Гломча 8, Боберка 10, Матієва 18, Новий Санч 9·27, Диниска 9, Ульвівок 7, Грозьова 5, Сокаль 25·57, Лопушанка хомина 10, Скварява нова 20·14, Явірник руський 13·30, Улюч 10, Жужель 10, Добрівляни 7·85, Вороблевичі 20, Опільсько 18·50, Олешичі 10, Камінка нова 7·36, Береги долішні 15, Мостиска 14, Лопушниця 6·60, Тарнавка рим. 6·20, Волоща 10.56, Ліщовате 19·50, Бігалі 13·20, Михалевичі 5, Липа 10, Кобильниця 5, Конюшки корол. 8, Кліцко 6, Комарно 38·50, Вірхомля велика 13,

Журавиця 8, Нагачів 15, Дидьова 5, Стефкова 35·55, Смільник 10, Ступосяни 8, Апостольство в Смільнику 2, Кооператива »Верховина« Читальня 2, Аматорський Кружок 1, Заряд школи 1, о. Іван Полянський 5, Катарина Найда 2, Анна Грицик 2. усі зі Смільника.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Ч. 4067. о. Чавс Петро, парох в Крукеничах, містодеканом Мостиським.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 4375. о. Качмарик Стефан — Стібно.

Завідательства одержали:

Ч. 3442. о. Мікула Василь — Карликів.
Ч. 4209. о. Ломницький Евген, доїзд. — Маґерів.
Ч. 4453. о. Гринкевич Митрофан Ч.С.В.В. Кристинопіль.
Ч. 4604. о. Орський Онуфрій — Тиханя.
Ч. 4650. о. Білий Стефан — Милків.
Ч. 4650. о. Коляса Василь — Поляни.

Сотрудництва одержали:

Ч. 4300. о. Крупський Стефан — Судова вишня.
Ч. 4301. о. Кульчицький Михайло, самост. Новий Санч.
Ч. 4236. о. Шурґот Олександер — Райське.
Ч. 4375. о. Крайчик Омелян, доїздж. — Погірці.
Ч. 4653, о. Білевич Олекса — упр. Лопушниця.

Померли:

о. Пиріг Данило, парох в Тихані 25. серпня 1929.

Душу єго поручаєм молитвам Всеч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 20. вересня 1929.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

Безсмертного Сущи до воплочення і вочеловічення склонила... Всеж таки Божество і чоловіцтво злучити ізволивий »спасенія нашего ради«. В тім на оден момент зникає образ адорованого Божества. А жалісне »Распнийся же за ни Христе Боже«, насуває якби голгофтську темряву. На чорнім тлі біліє тіло Розпятого. Але се лиш на оден момент. Бо слідує сильне стрясення воскресення: „Смертю смерть поправий“. І знова бачимо Ісуса по правиці Бога Отця яко »Єдинаго Суща Святія Тройци« в цілій величі блеску і славі „спрославляєма Отцу і святому Духу“. Але і ту бере перевагу невгасаюче бажаннє, жажда спасення і тому нарід кілька разів любить повтаряти: »Спаси нас — спаси нас...« „Єдинородний Сине... Спаси нас, спаси нас« се дійсно дуже підходяча пісня до жертвеного олтаря на грішній землі. Ся пісня є вимовною бесідою священика-жреця. Тому священик чуючи те бажання спасати душі сі довідавшись як сильне те саме бажання у самого народу, який має він спасати завзиває: „Паки і паки“ благати о Боже милосердя. По сій щирій сердечній і вилитій з повної груди, повним віддихом молитві »Спаси нас« настрій веселий. Просьба переходить в більш вже ликовствуючий гимн, всеж таки перемішаний з просьбою о спасеннє. »Прійдіте возрадуємся Господеви воскликнім Богу, Спасителю нашему.. Спаси нас Сине Божій...«

І знова маса нагадує собі небезпеки на дорозі вічного спасення. Священик пригадав святість Бога: »Яко свят єси Боже наш і во святих почиваєши« — Святий між святими! тому ми грішні на земли бренними устами співаєм: »Святий Боже, Святий кріпкій, Святий безсмертний«. Так підноситься сильний клич »помилуй нас«. Ту стрічаються молитви священика і народа »помилуй нас«. Про сю молитву каже тайне Откровеніє: „Ангел пріїде, и ста пред олтарем іміяй кадилницу злату: і дани быша єму тіміями мнози, да дасть молитвам святых на олтар сущій пред престолом. І ізиде дым кадилний молитвами святых..“

Гр.

ПРОТОКОЛ

Звичайних Загальних Зборів Товариства »Епархіяльна Поміч«, які відбулись дня 2 липня 1929. о год. 11. перед пол. в салі Духовної Семінариї в Перемишлі зі слідуючим порядком дневним:

1. Отворення Зборів.
2. Відчитання протоколу попередніх Заг. Зборів.
3. Звіт уступаючого Виділу.
4. Звіт контрольної комісії.
5. Вибір нового Виділу.
6. Запити і внески членів.

О год. 9-ій відправилась Сл. Б. в намірені Т-ва.

Присутні: Преосв. Йосафат, Преосв. Григорій і 45 членів Т-ва

Ad 1.) По відспіванню молитви »Царю небесний« Преосвящений Йосафат отворили короткою промовою Збори, провірили що Збори скликані по вимогам статуту, згадали про померших членів Товариства і поручили їх душі молитвам Отців. На предсідника Зборів покликали Їх Преосвященство Впр. о. Крил. К. Хотинецького а на секретарів оо. Т. Калинича і І. Черкавського.

Ad 2.) о. Крил. Гриник відчитав протокол попередніх Загальних Зборів, який принято одноголосно без змін.

Ad 3.) Звіту діяльности Виділу, який випечатаний роздано всім присутним, на внесення о. Ярки не відчитувано.

Ad 4.) о. Бронислав Гоцький зложив звіт іменем провірної комісії з провірки касових книг дуже подрібно. Тому що діловодство найдено в найбільшому ладі, на його внесення Заг. Збори висказали подяку Їх Преосвященству за опіку і провід і одноголосно уділили абсолюторію, уступаючому Виділови.

Ad 5.) На внесення о. Несторовича вибрано до Виділу тих самих Отців, що і попередного року, а саме: Всесв. о. Др. Р. Решетила, о. Борисевича, о. Грицеляка, о. Мягкого, о. Голинського. На заступників виділових оо. Зятика і Лопачака.

Ad 6.) На внесення о. Мариновича Заг. Збори вибрали до Провірної комісії оо. Гоцького, Несторовича і Войтовича.

Ad 6.) Всч. о. Ґоцький поставив чотири внесення, які принято в слідуючій формі:

1) Загальні Збори ухвалюють піднести місячну вкладку на позичковий фонд з 0˙50 зл. на 1˙50 зл., щоби дати можність незаможним священикам користати з цього фонду в більшій мірі як дотепер. Будучий Виділ ухвалить в якій висоті уділяти священикам членам беззворотну і зворотну підмогу.

2) Загальні Збори стверджують з жалем, що богато священиків а навіть декотрі деканати ще до Товариства не належать і просять так Преосвященого як і Виділ, щоби відповідною відозвою чи иньшими середниками вплинули на нерадивих.

3) Загальні Збори ухвалюють: Кождий нововступаючий член до Товариства, котрий бажавби користати з фонду позичкового, мусить зложити членську вкладку за час повстання цего фонду, ц. є. від 1926 р.

4) Загальні Збори звертаються з прошенням до Їх Преосвященства і Виділу Епарх. Помочі щоби взяли під розвагу чимскорше приступленнє до будови священичого дому в кліматичній околиці.

В дискусії над цими внесенями брали участь оо. Ярка, Пшепюрський Андрій, Маринович, Бачинський, Косонога, Плешкевич, Войтович, Ліщинський, Гриценяк, Валюх, Хотинецький Кипріян, Ґоцький Бронислав.

Перше внесення ухвалено як конечне, проти мірнійшого внесення о. Ярки. Для виконання другого внесення ухвалено вислати відозву до священиків нечленів П. Е. П. і заохотити їх до вступлення в члени Т-ва. Редакцію тої відозви поручено оо. Мариновичеви, Плешкевичеви і Калиничеви Теофілеви.

Трете внесення ухвалено без дискусії.

Довша дискусія вивязалася над четвертим внесенням о. Ґоцького, підчас котрої в виду трудностий священичої санаторії виринула гадка, збудувати бодай якийсь меньший приют, якийби відтак можна добудувати, але вкінці по довгій розвазі перейшло четверте внесення о. Ґоцького у вище поданій формі.

Загальні Збори приняли одноголосно слідуючі два внесення о. Мариновича:

1. Загальні Збори П. Е. П. висказують по причині ювилею Святійшого Отця, Пія XI. радість і просять Преосв. Йосафата передати почування вірности, відданости і синівської любови Його Святости.

2. Заг. Збори просять Їх Преосвященство передати від нас слова пошани Преосв. Григорієви Хомишинови з нагоди 25 літнього ювилею Епископської праці.

Загальні Збори взивають дальше всіх Всеч. Отців попирати усильнійше як досі католицьку пресу, а в особенности: »Нову Зорю«, »Правду«, і „Бескид«.

На внесення Президії Загальні Збори уповажнили Виділ Т-ва по думці § 34. буква і) устава, набувати обтяжати і позбувати реальности Товариства.

Тому що о. Крил. Хотинецький був перешкоджений, провід при кінці Зборів обняв о. Др. Решетило.

Заг. Збори поручили Виділови розглянути справу, порушену о. Плешкевичем, що до площі П. Е. П. в Горлицях, чи не далосьби на ній вибудувати дім.

По вичерпаню порядку дневного і закінченню дискусії, предсідник зборів подякував всім за участь, а в кінці Преосвящений Йосафат в короткій промові зреасумували стремління сих Загальних Зборів і ствердили, що Товариство П. Е. П. сильно держиться витиченої собі цілі, ц. є., нести матеріяльну і моральну поміч духовенству і вірним гр. кат. Перем. Епархії. Вказали дальше на практичний бік сей акції П. Е. П. а іменно видавання »Бескиду« та II части Епарх. Відомостей, завізвали присутних, щоби освідомлювали нарід про цю акцію П. Е. П. і подякували за участь в сегорічних Загальних Зборах. Відспіваннєм молитви „Достойно єст" закінчено збори о год. 14 ій.

ЗВІТ ВИДІЛУ ТОВАРИСТВА „Е. П."
за 1. VI. 1928. — 1. VI. 1929 р.

Виділ відбув 11. засідань. Опіка над сиротами: На удержанні То-ва були захисти в Новосілках, Дрогобичі, Яворові, Жовкві а надто ремісничі хлопці й учні в Перемишлі. Захист в Кристинополі зліквідовано. Удержується в захистах дітвору лише до десятого року життя. Удержувано 6 учнів ґімназії в бурсі »Дешева Кухня« і 5 ремісничих хлопців на прив. станціях. Трох учнів користало з одноразових підмог (20—50 зол.) Дітвора в захистах ко-

ристала зі школи, дівчата в Яворові й Дрогобичі учащають до учит. семинара.

То-во підпомагає матеріяльно прив. учит. Семинар СС. Василянок в Дрогобичі, який міститься в будинку То-ва. В Перемишлі захоронив Виділ перед ліквідацією захоронку Брацтва св. О. Николая на Болоню, уділюючи Брацтву позичку на суму 14.000 золотих, яку забезпечено на реальностях Брацтва. — Зі зворотних підмог користало в біжучім діловім році 16 священиків у висоті 600—100 зол. Одній церкві уділено беззворотну підмогу 200 зол.

В біжучім році набув Виділ на власність То-ва дві площі в Дошні й у Жегестові. В Перемишлі при вул. Владиче набув Виділ реальність, партеровий дім з огородом за ціну 6.300 дол. Надто Виділ підпомагав матеріяльно часопис »Бескид«, який сповняє з успіхом важку місію католицького освідомлювання широких мас вірних головно на Підкарпатті.

Пята секція То-ва скликала три конференції з повчаючими рефератами оо. Мартиновича, Лещука й Сапруна. Один з рефератів був уже випечатаний в другій части Еп. Відомостий, два другі готуються до друку.

Заходом шестої секції появлялася правильно кождого місяця друга неофіціяльна часть Епархіяльних Відомостий. Секція поробила рівнож приготовання в ціли печатання проповідий окремими випусками. За мале число зголошених ОО., які цего бажалиби, не дозволило до тепер перевести в чин сього наміру.

Місийна секція урядила всего одну місію в Тарнавці (Добромиль) тому, що вже другий рік працю переняли на себе оо. Редемптористи й Василіяни.

ЗВІТ КАСОВИЙ. — СТАН КАСИ ДНЯ 1. VI. 1929 Р.

Каса головна.

Готівка з 1. VI. 1928	6.194·85
вкладки членські	5.425·15
вплати на позичк. фонд.	2.625·—
зворот підмог (позичок)	5.203·50
сироти	11.364·13
гроші переслані	139·30

з продажі книжок	439·31
» » долярів	893·—
Преосвящені	384·40
фонд будови церков	239·43
на санаторію	50·—
Прихід зол.	32.958·07

Новосілки	8.712·47
позички (зворотні підмоги) . . .	5.157·55
оплата студентів	3.156·73
допомога ремісникам	2.144·80
преса	4.347·95
СС. Василіянки, Служебниці і Йосифітки .	4.961.05
Робленнє контрактів	1.295.62
підмога церкві	200.95
» » священикови	180·95
Гіпотечний Банк — Львів	230·—
Каса хорих	57·84
гроші переслані	183·87
дрібні видатки	122·03
Розхід зол.	30.751·81

Прихід	зол.	32.958 07
Розхід	„	30.751·81
Готівка	зол.	2.206·26

Доляри:

Готівка цня 1. VI. 28. . . .	430
V. Секція зворот	200
позичка у V. секції	300
Прихід	930

Василіянки позичка	70
продано	100
Дрогобич Василіянки	500
Розхід	670

Прихід	930
Розхід	670
Готівка	260

Фонд позичковий:

Стан дня 1. VI. 29.		6834 зол.
на позичках		6052 „
	Готівка	782 зол.

V. Секція. — Справоздане за 1928/9 р.

Управа Секції: о. Й. Маринович, о. М. Гащак о. Демянчик Р. Від 20/4. на місце о. Гащака — о. Лопачак, як касієр.

Управа відбула 5 засідань.

Заходом Секції відбувалися дальше конференції членів П. Е. П. за остатній рік було 3.

Каса з днем 1. VI. 1929.

Прихід	1692.07 зол.	+	332 дол.
Розхід	1031.75 „	+	300 „
Готівка	660.32 зол.	+	32 дол.
Запас вина	18 бочок	+	90 літрів.

З КАТОЛИЦЬКОГО СВІТА.

Права в папській державі. — Після виміни ратифікаційних грамот підписав св. Отець ряд законів, які нормують правні відношення в папській державі, а саме основний закон „Citta del Vaticano", закон про джерела права, закон о горожанстві ватиканськім, закон о державній адміністрації, закон господарства, торговлі і промислу, та закон про публичну безпеку.

Основний закон обнимає 21 артикулів і каже, що Папа є сувереном „Citta del Vaticano" та посідає повноту законодатної, виконної і судейської власти. В часі опорожнення Апостольської Столиці влада переходить на св. Кардинальську Колєґію, яка одначе може видавати закони тільки на случай потреби й лише до часу вибору нового папи. Папа може передати право видавання законів в певнім обсягу папському ґубернаторови, який повнить виконну власть. Вимір справедливости в справах цивільних і карних належатиме до трибуналу, в якого склад входять предсідник,

двох судиїв і представник св. Римської Роти. Папа посідає право ласки і право проголошування амнестії.

Папський прапор становить хоругов з двома красками: білою і жовтою. На білому полі зображена тіяра з ключами. На печатці видніє рівнож тіяра з написою „Держава міста Ватикану".

Закон о джерелах права обнимає 25. артикулів і постановляє, що головним джерелом права є Codex juris canonici, папські конституції та закони Ватикану. Для справ повисшими законами неунормованих міродайними є італійські закони. Шкільна наука дітвори від 6—14 літ є обовязкова. До часу отворення шкіл у Ватикані діти мають ходити до римських шкіл, що їх визначить ґубернатор.

Ватиканськими горожанами є: кардинали, хочби мешкали поза границями Ватикану в Римі, всі достойники та урядовці, о скільки мають законом передбачений обовязок мешкати на території Ватикану згл. о скільки Папа їм на се зізволив. Належать сюди рівнож члени ріднї ватиканських горожан, як що з ними удержують спільний дім і мають дозвіл. — Вступ і побут на території Ватикану дозволені в годинах від 6 ої до 23-ої. Кождий вступаючий обовязаний вилеґітимуватися перед сторожею і назвати особу згл. уряд, до котрого наміряє удатися.

Закон о адміністрації обнимає 18. артикулів. Закон о господарстві передбачує впровадженнє власної монети, обнимає приписи що до перевласнення недвижимостий, аренди, служебностий, та инших прав річевих. Набуваннє товарів і середників поживи в цїли відпродажі становить монополь держави. Ввіз иншою дорогою підлягає оподаткованню цла. — Закон про публичну безпеку вводить уряд ґубернатора як найвисший орган публичної безпеки. Без дозволу ґубернатора не вільно: основувати стоваришень, непередбачених канонічним кодексом, відбувати збори під голим небом, носити та переховувати зброю навіть у мешканні, виконувати звання типоґрафа, літоґрафа, фотоґрафа, наліплювати оголошення, роздавати друки, книжки і т. п., заниматися уличною продажю і служити за провідника або товмача.

Церковні справи в Мехіко. — Дня 1. липня с. р. перший раз від трох літ відправлено св. Службу Божу

в трийцяти церквах стану Мехіко. Перед престолом Матери Божої з Guadelupe тиснулася така маса вірних, що коло 50 осіб віднесло тілесні ображення і мусіли користати з помочі поготівля Червоного Хреста.

Папа заіменував о. Ігнатія Ромеро секретарем апостольської делеґації. Так апостольський делеґат як і секретар є Мексиканцями.

Тому що катедра в Мехіко протягом останніх трох років улягла знищенню і грозить заваленнєм, не може в ній відбутися інгрес нового архиепископа Mons. Diaz-a. Тимчасово мають признати як катедру стародавну церкву „la Professa".

Рівночасно приходять вістки, що мексиканське правительство згодилося видати на цілі необхідного ремонту католицьких храмів суму 480.000 долярів америк.

Величаві католицькі торжества в Ірляндії. — Ірляндія обходить цього року столітну річницю проголошення толеранційного едикту для католиків Британської держави, в якої склад до недавна ще і вона входила. Торжество відбулося в Дубліні в парку Фенікса на просторі 15 акрів, це збудовано 50. стіп високий престол. Цілий ірляндський епископат був зібраний разом зі спеціяльним папським делеґатом архіепископом Пізанієм. При Архієрейській Службі Божій асистували перейшло тисяча світського та монашого клиру. Целєбрував примас Ірляндії архиепископ з Armagh. В часі консекрації презентувала збрую почетна сотня війська вільної Ірляндської держави. Ґенерал ґубернатор та всі міністри клячали близько престола. В торжестві взяло участь 250.000 людий. По скінченім богослуженні рушила до міста величава процесія з непроглядними масами народу.

З нагоди цего свята вистосував св. Отець пастирський лист »до епископів і вірних Ірляндії« такого змісту: »Дізнались ми, що незадовго будуть святкувати в Дубліні радісне торжество з нагоди століття радісного узискання релігійної свободи через ірляндських католиків. Справді щасливий повзяли ви намір устроїти в Дубліні численну процесію вірних, в часі котрої Господь Наш Христос, Цар Мира, утаєний у св. Евхаристії, має бути торжественно і прилюдно обношений, бо не улягає квестії, що

така процесія тісно вяжеться з успішним розцвітом нашої віри. Найвідповідніший це спосіб святкувати побіду Церкви прилюдним визнанням Христа Господа, вдячним серцем з молитвою і піснею на устах«. При кінці листа Папа хвалить ірляндський нарід за його горячу віру, завдяки котрій світив він завжди як зразок гідний наслідування.

Конкордат Апост. Столиці з Прусами, підписав в Берліні пруський міністр та папський нунцій Pacelli. Передбачено там новий поділ Прус на дієцезії. Епископ має право свобідно обсаджувати парохії без обовязку повідомляти про се наперед державну владу. Повідомляє єї що йно по довершенім назначенню пароха собою. На случай опорожнення епископського престола, місцева капітула та всі пруські епископи предкладають Апостольській Столиці листи кандидатів. Папа вибирає зпоміж представлених трьох а відтак капітула вибирає зпоміж тих в тайнім голосованні одного, якого предкладає правительству в цілі висказання ев. політичних замітів. Після згоди з боку уряду Папа іменує елєкта епископом.

Уряд бере на себе будову осідку для епископа та капітули, катедральних храмів та дух. семинарів в ново основаних диєцезіях.

Конкордат не порушує зовсім справ шкільних.

Католицизм а большевизм. — Більшовицький експеримент протягається, а богато країв на світі з трудом опирається отруї, яка повалила Росію. Історики, фільософи, публіцисти призадумуються над російською революцією, бажаючи зглубити єї причини. Серед численних творів, які порушують це питання, є й такі, що доволі точно і вірно змальовують постепенний розвій революційних ідей, які довели до кровавого зриву 1917. р.

Одначе ніякий з тих творів не виказав антикатолицьких джерел більшовизму. Видавані в Парижі „Etudes" публікують оперту на документах статтю п. Андрія Михайлова, яка доказує, в який спосіб ненависть до засад голошених через католицизм сприяла розвиткови большевизму. Читаємо там, як православні духовні семинарії місто поборювати радше сприяли соціялізмови тому, що він ставився ворожо до католицької Церкви. Автор викладає головні антикатолицькі засади, яким служив російський загал на

протязі більше як половини століття. Врешті вказує на інтересну подібність протикатолицької політики старого режіму і єї продовжування нинішними більшовиками. Наконець пише автор: »Бог хотів, щоби при могилі міліонів жертв більшовизму, отворилися очі тих, котрі бажаючи служити батьківщині ставлять інтереси свойого народу — на позір реальні а в дійсносто уроєні — понад відвічну справу Церкви«.

Св. Отець Пій XI. про вагу праці для католицької преси. »Преса в наших часах це могутність одна з найбільших, бо в життю того світа може вона бути силою найбільш негідною і на відворот може принести найбільше благословення. Дотичить се рівнож життя самої Церкви. Тому ніколи не можна досить зділати для католицької преси. Кодиб ми навіть нічого иншого не робили кромі розповсюднювання католицьких денників і часописів, то вже те саме булоби річю святою. О скількиж лучше і кориснійше чинить той, хто по одержанню образовання і осягненню цілі своїх життєвих змагань, з любови до Господа нашого Ісуса Христа служить пером католицькій пресі«.

Навернення анґліканських духовних. — По обчисленням одного з анґліканських конвертитів, який сам був служителем того віроісповідання A. Burges-Bayly працює сейчас в католицькій, духовній єрархії в Анґлії около 100 священиків, бувших анґліканських пасторів. З тих девятьох це єзуїти, вісьмох бенедиктини, шістьох ораторіяни а прочі належать до світського клира. Від часу наверення кардинала Нюмана, який передтим сам був анґліканським духовним, навернулося на католицизм приблизно 800 пасторів. Від р. 1910. принято їх на лоно католицької Церкви 222.

В останніх часах навернувся анґліканський епископ дієцезії Delavare в Злуч. Держ. Півн. Америки Dr. Knasman. Овіяний духом покори не хотів навіть приняти католицьких свячень а свій красноречивий талан бесідника віддав на услуги Церкви виголошуючи численні конференції в Зєдинених Державах.

Кардинал Ґаспарі до Примаса Польщі в справі Католицької Акції.

Ця акція (зн. католицька) в своїм суттєвім значінню вяжеться з внутрішним життєм Церкви а своїми початками сягає часів самих Апостолів, які до охочої співпраці над шireннєм дорогоцінних скарбів Христової науки покликували і зрілих мужів і побожні невісти, відважну молодь й усі суспільні стани, бо навіть невільників і визволенців уважаючи всіх за свобідних й ублагороднених в Христі. Так само історія вашої Польщі подає нам богато примірів такого пожиточного апостольства так у борбі зі зазіханнями поганьства і єреси як у праці над піддержаннєм і розвоєм християнського життя, головнож через подиву гідні приміри чесноти та християнської мужности навіть у молодім віці як прим. у тих двох ангельських зразків молоді: св. Казимира і св. Станислава Костки, що своїм апостольським впливом по нинішний день мають спасений вплив на вашу молодіж.

В теперішних часах апостольська співпраця світських осіб з єрархією стала потребою тим більшою і наглійшою, що зростають і множаться недуги, які розкладають суспільність а рідніючі на жаль ряди священиків не в силі заспокоїти духовні потреби вірних, що з дня на день стають більш важкі і численні. Задля тих причин св. Отець заявив уже в своїй Енцикліці „Ubi arcano Dei“, що співпраця світських людий з духовенством становить сьогодні подекуди частину християнського життя і священичого післанництва. З тих самих причин Його Святість не щадить признання ні заохоти епископам й усему духовенству до лучби по волі Провидіння ревних католиків в ціпкі і здисципліновані орґанізації в тій цілі, щоби ці добірні гуртки віддали себе на услугу єрархії та співпрацювали з нею в обороні, шиpенню й примінюванню засад католицької науки не лиш у житті одиниць але також в життю родиннім і публичнім та щоби таким чином причинювалися в великій мірі до відбудови і ширення Христового Царства в цілім суспільнім життю. Рівночасно хоче св. Отець підчеркнути й те, що вже підносили численні, папські енунціяції а саме, що Католицька акція по своїй суті, з огляду на свою ціль є акцією стисло релiґійною. Дотичить вона

загалу католиків без ріжниці пола, культури і суспільного становиска, та хоч лучить їх в організації, які мають свої окремі безпосередні цили, примінені до особливих умовин членів, одначе лучить їхню працю для спільних інтересів і то в усіх ділянках релігійній, горожанській, в родині, і в школі, в життю приватнім і публичнім.

З природи і цили Католицької Акції випливає необхідність єї безоглядної лучности з Церквою і слухняности супроти католицької єрархії, від котрої одиноко може одержати мандат і управу. Ця питоменність не менше як ціле єї апостольство спрямоване на ширеннє пізнання і любови Христа-Царя вимагає основного, духовного підготовання. Таке виробленнє має бути без сумніву безпосередною цілию поодиноких організацій особливо молодіжи однак є воно необхідне також для тих, що належать до зарядів. Вправді Католицька акція не повнить функції керовничої в обсягу теорії тільки виконавчу в ділянці практичній, одначе на чоло цілої організації і праці повинна вона ставити людий, які до того тяжкого післанництва передтим приготовилися шляхом духового образовання ума і серця.

Так отже Католицька акція користатиме передусім з праці иньших католицьких творів та інституцій головнож тих товариств і організацій, які приспособлюють до глибшого, християнського життя. Надівсе обійме вона католицькі організації молоді, котра з легкістю і запалом підійметься чинного апостоловання, але передтим повинна перейти добру школу внутрішного життя, з котрого всі зовнішні чини беруть свій зміст і надприродний успіх.

Врешті з Католицької акції винесуть католики взнеслі настрої й успішну заохоту до участи в життю публичнім в обсягу обовязкової співпраці горожан-католиків для загального добра і щастя суспільности.

Всеж таки Католицька акція згідно зі своїм призначеннєм як така не творить ніякого сторонництва, не служить ні приватним інтересам ані ніяким спеціяльним цілям політичним. Вона буде держатись поза політичними партіями і понад ними і поза їх хочби й оправдамими борбами полишаючи в тім згляді одиницям свободу поступовання і личних симпатій очивидно в рамах католицької науки і під умовою належного підпорядковання підрядних і приватних справ інтересам загальним і найвисшим.

Хто думає що стоїть, нехай уважає щоби не впасти!

(Проповідь).

Хто думає, що стоїть, хай уважає щоби не впасти — слова св. Письма, записані в листі св. Ап. Павла І. до Коринтян 10, 12. Святі се слова й глибока скриваєтьcя в них правда. Ніхто з живучих на землі людей ані навіть найбільший праведник не може сказати про себе »Ось я посів таку кріпку віру надприродну, що ніяка вража сила еї в мені не підірве й не склонить до невірства« або »я станув так твердо на дорогу чесноти, що ніяка покуса не в силі мене захитати чи склонити до гріха«, »я ніяких покус не боюся« і т. п. Чому? Бо людина є немічна з природи, в наслідок первородного гріха склонна більше до злого чим до доброго. Творити добро, встоятись на дорозі чесноти може вона певно але тільки з помічю Божої ласки, поруч з котрою повинна йти природна чуйність над змислами і гріховними наклонами, виминаннє покус і нагод до гріха. Постараймось висвітлити сю велику правду на примірах.

Далеко від нас ген на південь, там де сонішко Боже посилає прямовісно свої золоті проміння на землю, лежить велика частина землі — Африка. Переважно вкрита вона пустинею але має й ґарну, плодючу землю, гарні ростини та ліси а в них богато всякої незнаної в нас звірини. Живуть там ріжні племена тубольці, є захожі кольоністи з Европи але найбільше там чорнокожих неґрів-муринів. Спосіб життя тих людий первісний, від нашого дуже відмінний. На ріллі працюють мало, більше живуть з ловлі риб по ріках, звірини по лісах та з овочів дерев і ростин, на які тамошна земля дуже богата. Одним із середників заробітку є ловленнє малпи та инщої звірини, яку відтак мурини спродають білим европейцям за готовий гріш або за товар. Для нас інтересно послухати, як вони полюють на такі боязкі звірятка як малп. Дуже штудерно. Мурин бере глечик або шкіряний мішочок, всипує туди трохи рижу на дно і привязує його кріпко до гиляки на дереві а сам засідається недалеко в гущавині. Отвір посудини є вузенький так, що малпа може якраз всунути туди і витягнути назад

порожну лапку, але витягнути затиснений кулак зі зернятами не в силі. Приходить малпа і зазирає в середину глечика а доглянувши там улюблений присмак, всуває лапку. Тягне назад, а воно не йде, кричить, шарпає та все надармо. Тоді прибігає чорний ловець, відвязує мішочок і бере добичу в неволю.

Дурна малпочка, думає дехто, тільки було пустити зернята з лапки, блегко витягнула з посудини а так запропастила волю раз на все. Та чи дивуватися нерозумній звірині, коли чоловік наділений ясним пізнаннєм і розумом в життю поступає зівсім подібно? Кілько між нами таких, що легенько дають себе ловити в сіти гріха, заманені туди надією хвилевої приємности, користи чи пустої слави? Знаємо це всі з досвіду, бож довкруги нас воно діється. Не тільки ті непоправні, що нехтують голосом Божого закону але й ті, що на дорозі чесноти високо станули й загально знані з побожного та праведного життя є доступні для покус гріха і легко відають себе йому в неволю.

Десь читав я раз, як трох учених вибралося шукати праведних людей, щоби випробувати їх чесноту. В одному місті при вулиці, де живуть самі богаті й засібні люди, кинули вони на хіднику банкнот стодолярів а самі скрились так щоби прохожі їх не бачили. Ідуть собі люди тротуаром, один, другий але грошей не запримітили і пішли далі. Аж іде якийсь панок, дивиться а тут гроші лежать. Розглядається на боки, чи хто його не бачить, схиляєсь жваво і піднявши банкнот ховає його в кишеню та спішить скоро домів. Але наші учені все те завважили і пустилися слідом за ним. Зайшли до хати й питають: »Пане! Ми загубили гроші тут на вулиці, чи ви случайно їх не знайшли? „Ні — каже той — але може хто другий знайшов, бо вулицею іде богато народу“. „Алеж, добродію, ви знайшли і підняли гроші, на се маємо свідків — кажуть йому пошкодовані. А цей добродій починає присягатися, що ніяких грошей не бачив. В справу замішалася поліція, зробила ревізію в домі того добродія, знайшла банкнот з означеним числом і звернула його правним власникам а наш налізник зістав покараний. Але найтяжшою карою був для него стид, бо справа розійшлася скоро по цілім місті, дісталася навіть до газет. До того цей чоловік був

загально знаний і всіми поважаний як чесний громадянин, який зі свойого великого майна радо підпомагав убогих і всякі добродійні заведення а на чуже ніколи не лакомився. І щож з ним сталося тепер?

В якийсь час опісля зайшов до него його приятель і спитав о вияснененє цеї сумної події, бо не вірив, щоби вістки подані в ґазетах були правдиві. А він йому: „Так Брате! Усе правда. Сам не знаю, що тоді зо мною сталося; прямо чорт підкусив“.

І правду сказав. Перед покусою ніхто і ніколи не є безпечний. Вона глядає доступу до нашої душі тоді, коли ми того найменше сподиємося, коли рахуючи на власні сили ми занадто певні себе. І тоді їй найлекше нас побороти.

»Чувайте і моліться, щоби ви не увійшли в спокусу« пригадує Спаситель апостолам в городі Оливнім безпосередно перед своїми страстями. В тих святих словах містяться засоби, яких нам у борбі проти гріховних покус треба ужити. Є вони(ці засоби) надприродні Божі і природні людські. Перше всього треба нам покірною молитвою у свідомости нашої немочі благати Бога о внутрішну кріпость-силу потрібну до тяжкої боротьби. Просити не тільки тоді, коли вже покуса нас опанувалала але передтим, частійше, кождий день. Не забуваймо на частий обрахунок совісти кождого дня вечером а надівсе приступаймо частіше до св. Тайн Покаяння і Евхаристії. Свобідна від гріха і Евхаристійним кормом скріплювана душа се для покуси тяжка до здобуття твердиня.

З природних середників треба нам заєдно зберігати чуйність над змислами, якими неначе широкими ворітьми гріх увіходить до душі. Звернім особливішу увагу на нашу найслабшу сторону, на те що найлекше й дуже часто нас до гріха доводить. Поставмо найбільше скріплену стійку на точці по котрій ворог найскорше може нас заскочити. Виминаймо обережно всяких нагод до злого.

Не втечи нам перед покусами, як довго ми живі. Успішна боротьба з ними це наш обовязок. Чуйність і молитва це одинока певна зброя, бо поручена самим Богом. Тому »чувайте і моліться щоби ви не увійшли в покусу« — Амінь. П.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.
Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.